У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 112. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го ЧЕРВНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JUNE 16, 1971 No. 112. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 15 червня 1971

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ ЗСА МЕЛВІН ЛЕРД вважає, що справу зменшення кількости суден в Середземному морі, як країн Варшавського Пакту так і НАТО, треба спершу обговорити на форумі тих організацій, а вже потім розпочинати переговори на високому рівні між двома сторонами. Лерд не згадував, виступаючи у Вашингтоні, про недавню заяву генерального секретаря ЦК КПСС Л. Брежнєва про необхідність розпочати конкретні переговори між Сходом і Заходом на цю тему.

ПІД ЧАС ПАРАДИ В НЮ ЙОРКУ З НАГОДИ 16-го „Дня Порторіко" дійшло до бійки між різними порторіканськими групами, при чому 20 осіб було заарештовано, а 19 поліцаїв зазнали поранень. У повітрі замість прапорців, транспарентів та бальончиків, почали літати пляшки, церобки і каміння. Частина порторіканців, з „Молодих Лордів", домагалися більших прав для порторіканців у ЗСА, а порторіканці - націоналісти виступали під гаслами самостійности Порторіко.

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ БУЛО ЗАЧИНЕНО 39-річну жіночу в'язницю на Грінвіч Вілedж у Ню Йорку. 422 жінок-ув'язнених поліція перевезла до новіших будинків на острові Ріккерс, де засуджені матимуть кращі удогіднення. Нову в'язницю збудовано впродовж чотирьох років коштом понад 16 мільйонів долярів; у її офіційному відкритті візьме участь посадник Джан Ліндзі.

УРЯД З'ЄДНАНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ ПЛЯНУЄ значно збільшити допомогу багатьом країнам у Південно-східній Азії, Південній Америці та в Африці, щоб таким чином допомогти урядам тих держав поборювати підпільників, ворохобників і підривників. Між державами, які одержать таку допомогу, є Південний В'єтнам, Колюмбія, Конго, Туніс, Гондурас, Ямайка, Панама.

У МІНЕОЛІ НА ЛОНҐ АЙЛЕНДІ ВІДБУЛАСЯ черговa „мирова маніфестація", в якій взяли участь яких 5 000 осіб. Вони впродовж двох годин вислухували промовців від республіканців і демократів, які вимагали негайного припинення війни у Південному В'єтнамі.

У СВІТІ

ДО ТОКІО ВЕРНУВСЯ японський міністер закордонних справ Кіічі Аічі з Парижу, де він мав в четвер минулого тижня зустріч - конференцію з державним секретарем Вілліямом Роджерсом. На тій конференції вирішено, що ЗСА повернуть Японії в 1972 році острів Окінаву, на якій від кінця другої світової війни ЗСА мали свою найбільшу морсько - летунську базу. Роджерс запевнив японського міністра, що до того часу Америка забере з Окінави ввесь тамошній склад атомової зброї.

У МОСКВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ Міжнародний нафтовий конгрес, на якому Совєти мають коло 750 своїх делегатів, а З'єднані Стейти коло 600, включно з членами родин делегатів. Московський готель „Росія", що має 6.000 ліжок, зайнятий членами того конгресу. Совєтський міністер нафтового промислу ВалентинШашін виявив на тому конгресі пляни совєтського уряду побудувати довгий на 3.600 миль нафтопровід почерез Сибір на Далекий Схід.

У ПОЗНАНІ У ПОЛЬЩІ ВІДБУВАЄТЬСЯ вже 40-ий з черги щорічний „Познанський ярмарок" з численним і багатим представництвом закордонного промислу. На відкриття Ярмарку прибула з Варшави ціла польська партійно - державна верхівка, з партійним секретарем Едвардом Гереком і прем'єром Пйотром Ярошевічем у проводі. Відвідавши американський павільйон Герек уперше познайомився і розмовляв з американським амбасадором ВолтеромШтесселем. Загально припускають, що польський уряд рішив змагати до поживлення торгівлі з західніми державами.

У ФРАНЦІЇ ВІДБУВСЯ під Парижем триденний конгрес Соціялістичної і споріднених з нею інших лівих партій, на якому прийшло до їх злуки. Проте, в соціялістичному таборі все ще існує поважна розбіжність думок щодо контактів і співпраці з сильною у Франції комуністичною партією. Комуністи віддавна наполягають на створення такого „народного фронту", взоловного на перебрання від де-голлістів влади — з участю комуністів.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ НЕМА від довшого часу великих боїв з участю масових збройних сил, проте тут і там дібуваються такі місцеві бої з втратами в убитих і ранених по обох сторонах. Використовуючи гарну погоду американське летунство перевело важке бомбардування ворожих сил в південній частині ніби-то здемілітаризованої зони. Від трьох тижнів комуністи облягають одну південно - в'єтнамську базу. Парашутні частини скріпили залоги тієї бази.

Ю. Савчак, Б. Стопницький, У. Шиян — першуни тенісового турніру

Кергонксон, Н. Й. (З. С.) — Юрій Савчак („Тризуб" Філядельфія) в конкуренції чоловіків, Богдан Стопницький (Союзівка) в групі сеньйорів та Іванка Шиян (КЛК, Бостон) в групі жінок вийшли переможцями тенісового турніру СУАСТ - Схід, що його влаштував Карпатський Лещетарський Клюб на Союзівці минулої суботи і неділі, 12 - 13 червня.

В групі чоловіків, Ю. Савчак переміг у фіналі минулорічного чемпіона, Михайла Шияна (КЛК, Бостон), 6-4, 4-6, 7-5. В півфінальних грах Савчак переміг контуженого (коліно) Олеся Олиха („Тризуб", ФілядельФія) 6-1, 6-0, а Шиян — Зенона Снилика („Чорноморська Січ", Нюарк) 7-5, 7-5. В цій групі змагалися 23 тенісисти. В групі сеньйорів (8 змагунів), Б. Стопницький переміг у фінальній грі д-ра Володимира Гука („Чорноморська Січ", Нюарк) 6-4, 6-2. Пані Шиян — Дружина Михайла — задержала „родинний примат", перемагаючи у фінальній грі жінок Марійку Павличку („Тризуб", Філядельфія) 6-1, 6-2. До участи в турнірі зголосилося ніяких жінок. Чашу, уфундовану в 1968 році колишнім головним касиром УНСоюзу Романом Слободяном, вручив Ю. Савчакові голова КЛК інж. Ярослав Рубель. Гратуляції переможцям і фіналістам від СУАСТ - Схід передав д-р Володимир Вірщук. Турніром проводила комісія в складі: інж. Петро Ширинкевич, інж. Юрій Витанович та інж. Я. Рубель.

Черговий турнір за чаші Союзівки відбудеться в днях 3 - 5 липня на цій оселі УНСоюзу. Зголошення в групі чоловіків, сеньйорів, жінок і юньйорів слід присилати до 30 червня на адресу: Z. Snylyk, 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303.

У БАВНД БРУКУ ПОСВЯЧЕНО ХРЕСТ-ПАМ'ЯТНИК ПОЛЯГЛИМ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

Бавнд Брук, (Л.Г.). — Минулої неділі, 13-го червня, тут на Українському Православному Цвинтарі в Осередку Української Православної Церкви в ЗСА відбулася зворушлива врочистість посвячення Пам'ятника-Хреста поляглим в боротьбі за волю і державну незалежність України. Врочистість почалася о год. 10-ій перед полуднем відправою соборної архиєрейської Святої Літургії в церкві-пам'ятнику, яку відслужили архиєпископ і єпископ цієї Церкви, Владики Мстислав і Марко, в сослуженні духовенства. Після Св. Літургії відбувся похід до Хреста-Пам'ятника. Попереду несено хрест, за ним американські й українські національні прапори, а дальше прапори комбатантських та молодечих організацій і за ними Владики, духовенство, представники організацій та народ. Біля високого на 30 стіп Пам'ятника-Хреста держали почесну стійку упівець, дивізійник та по одному юнакові і юначці від молодечих організацій: ОДУМ, СУМА, Пласт і МУН.

Після слова Владики Архиєпископа Мстислава (повний текст цього слова був надрукований у вчорашньому виданні „Свободи") відбулася врочистість відкриття Пам'ятника. Виступивши ряди комбатантів і молоді, у почесті схилено прапори, як до Пам'ятника підійшов генерал Павло Шандрук, щоб його відкрити, а представники молодечих організацій запалили біля Пам'ятника Вічний Вогонь. Владики перевели тоді церковну відправу посвячення, після якої відбулося положення вінків та короткі заяви представників організацій. Промовляли: від родини сл. п. Головного Отамана Симона Петлюри братанич Володимир Петлюра і правнук Боян Яровенко, від Центрального Комітету для вшанування пам'яті Головного Отамана голова Комітету ген. Аркадій Валійський, від Братства Українських Січових Стрільців д-р Степан Ріпецький, який рівночасно передав Владиці Мстиславові історичну пам'ятку —

(Закінчення на стор. 3-ій)

Уряд през. Ніксона намагається припинити публікацію таємних документів про в'єтнамську війну

Вашингтон. — Публікація таємних документів про початки й розвиток В'єтнамської війни, що її започаткував з неділі 13 червня ц.р. американський щоденник „Ню Йорк Таймс", викликала гостру реакцію урядових чинників ЗСА. Секретар оборони ЗСА Мелвін Лерд виступив з вимогою провести слідство щодо цього, як усі ці секретні документи дісталися з архівів Пентагону до редакції щоденника „Ню Йорк Таймс", стверджуючи, що опублікування цих документів ставить під загрозу інтереси безпеки ЗСА. В понеділок 14 червня ц.р. генеральний прокуратор ЗСА Джан Н. Мічелл звернувся спочатку телефонічно і згодом телеграмою до видавців „Ню Йорк Таймс-у" з вимогою припинити друкування згаданих документів і повернути їх копії Пентагонові, заявляючи, водночас із цим, що якщо „Ню Йорк Таймс" не виконає цієї вимоги, то уряд вимагатиме припинення публікацій цих документів судовою дорогою. Видавці „Ню Йорк Таймсу" відмовилися виконати вимогу генерального прокуратора, заявляючи, що вони друкують документи про В'єтнамську війну в інтересі громадян ЗСА, які повинні знати те, про що йде мова в цих документах. Водночас із цим видавці „Ню Йорк Таймс-у" заявили, що вони будуть протестувати проти судового наказу про припинення публікації, але ж підчиняться остаточному рішенню суду. Давши таку відповідь, „Ню Йорк Таймс" продовжує друкувати ці таємні документи і в числі з 15 червня ц.р. появилася на шістьох сторінках газетного друку третя їх частина. В документах стверджується відповідальність кол. президента Джансона і його уряду за поширення в'єтнамської війни, зокрема за започатковане в 1965 році бомбардування Північного В'єтнаму. Публіковані в „Ню Йорк Таймс-і" документи становлять одну із 15 копій секретного звідомлення, приготованого співробітниками Пентагону. Ознайомлення з цими документами вимагала й не одержала сенатська комісія для закордонних справ. Не мав копії цих документів навіть кол. секретар оборони МекНамара, з дорученням якого було опрацьоване це звідомлення. Із приготованих копій одна була в сейфах державного департаменту, друга в диспозиції Центральної Розвідчої Агенції, а всі решта зберігалися в Пентагоні. Деякі газети здогадуються, що одну з тих копій узяв із собою кол. президент Линдон Б. Джансон, відходячи з Білого Дому.

Надгудсонська Округа УНС обговорювала літню працю та осінні пляни

Джерзі Сіті. — Минулої п'ятниці, 11-го червня 1971 р. в приміщенні місцевого Народного Дому відбулися чергові збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу, на яких обговорювано водночас працю в часі вакацій та пляновано осінню кампанію, яка заповнила б Окрузі одну з перших нагород УНСоюзу. Збори обдумували пляни придбання цього відзначення Округи вже в цім році. З близьких плянів обговорено Союзовий День стейту Ню Джерзі, який відбудеться 29-го серпня ц.р. в Бавнд Бруку, на якому Округа видасть ряд нагород для дітей у виді забезпеченевої грамоти заплаченої за перший рік. Заступник головного предсідника Володимир Сохан познайомив присутніх із важливими указами Головного Уряду, який минулого місяця відбув свої річні наради, й прикладами з життя та з практики УНСоюзу доказував необхідність життьового забезпечення. Останнього УНСоюз виплатив забезпечення в сумі $10,000 і $20,000 після смерти двох молодих людей, які після забезпечення згинули в автомобілевих випадках. Головний секретар д-р Ярослав Падох подав загальний стан УНСоюзу, а Надгудсонської Округи зокрема, й намітив її завдання на літній і осінній час. Він відмітив особливі заслуги на організаційному полі, вже в цім році, секретарів: пані Квітки Стецюк, яка вже придбала 16 членів, п-ні Стелли Рася, мґра Осипа Стецури й інших. Чергові збори визначено на п'ятницю, 10-го вересня ц.р. Зборами проводив інж. Мирон Сірий, голова Округи, а про Союзовий День звітував секретар Дмитро Дидик.

Справа відкликання військ з В'єтнаму знову на форумі Сенату

Вашингтон. — У Сенаті ведуться знову дебати над внеском сенаторів демократа Джорджа МекҐоверна з Савт Дакоти і республіканця Марка О. Гатфілда з Орегону, про конечність відкликання з В'єтнаму всіх американських збройних сил до кінця цього року. Подібний внесок перепав минулого року і хоч тепер сенатор Еверетт Джордан, демократ з Норт Каролайни, який в минулому році голосував „проти", заявив, що тепер голосуватиме „за", проте загально вважають, що внесок названих двох сенаторів знову перепаде. Вказувати би на це також той факт, що дебати ведуться при майже порожній залі, що доказує байдужість сенаторів. Зате голова демократичної більшости Сенату, Майк Менсфілд, виступив у своїй промові на закінчення академічного року в Бостон-коледжі з поважнішою пропозицією, щоб президент Ніксон тепер таки проголосив плян „швидкого ступневого відкликання всіх збройних сил із В'єтнаму, узгідненого з комуністами щодо одночасного суттєвого звільнення воєнних полонених". Такий плян був би зумовлений негайним проголошенням воєнного перемир'я на всіх фронтах Індо-Китаю, себто В'єтнаму, Лаосу й Камбоджі. Сен. Менсфілд твердив, що В'єтнамська війна була „помилкою" і що „нема глузду продовжувати помилку без ніякої для будь-кого корисги". Покищо нема ще реакції Уряду на цей виступ Менсфілда.

Москва закидає Америці напаствування адміральського корабля

Москва. — „Звєстія" принесли в минулий понеділок 14 червня ц.р. звідомлення свого кореспондента, який знаходився у товаристві війського міністра маршала Андрея Гречка, що їздив на інспекцію совєтської воєнної фльоти на Середземному морі, при чому у тому звіті закидається американцям, що вони своїми літаками й кораблями весь час стежили за рухами адміральського кружляка „Дзєржінскій". Маршал Гречко, адмірал Сергей Горшков і головний політрук совєтських збройних сил ген. Алексєй Єпішев поїхали „Дзєржінским" з Чорного моря на Середземне море, в асисті двох інших совєтських воєнних кораблів. Я к тільки ті кораблі знайшлись на водах Босфору — американські літаки й малі стежні воєнні кораблі опинилися над кружляком „Дзєржінский" і біля нього, при чому, бувало, вони знаходились так близько, що совєтський капітан сигналізував американським кораблям, що „це є Бродвей" і що треба „шукати іншої дороги". З цієї нагоди „Звєстія" лаються проти ЗСА за влаштування в обширі Середземного моря низки морсько-летунських баз, які виконують „жандармську місію американських монополій та підбадьорюють свою прихвістню сіоністичних агресорів". Не відомо, чи командування американської Шостої фльоти на Середземному морі дало про проявлення на чердаку „Дзєржінского" названих вгорі високих совєтських військовиків, але — стверджує західня преса — це привичне і „нормальне" явище, що обидві сторони переводять на Середземному морі своїми літаками й швидкими кораблями стежні операції.

Італійські вибори виявили зворот настроїв у сторону правиці

Рим. — Дводенні вибори до міських і громадських рад в Італії, які відбулися 13 і 14 червня ц. р., виявили поважний зріст голосів, що впали на скрайню праву партію Італійський Соціяльний Рух, що його італійці вважають за неофашистську, із значним упадком голосів керівної дотепер Християнсько - демократичної партії та із більш-меншим збереженням своїх впливів Комуністичною партією. Італійський Соціяльний рух вів агітацію під гаслами „закон і порядок" та закидав Християнсько - демократичній партії, членом якої є „м'якість супроти комунізму". Християнські демократи зібрали 33.7 відс. всіх голосів у порівнянні з 40.25 відс. з минулого року. Італійський Соціяльний Рух дістав у Римській провінції 15.6 відс. голосів у порівнянні з 10.7 відс. з минулого року. Комуністи, які зблокувалися з лівими соціялістами, дістали трохи менше голосів. Італійський Соціяльний Рух став — за цим останнім голосуванням — третьою найсильнішою в Італії політичною партією, після християнських демократів і комуністів. Коментатори звертають особливо увагу на зворот „направо" на Сицилії, яка була завжди фортецею „лівих" і де особливі впливи мали розгалужені родини ославленої італійської мафії. Ще не відомо, які практичні наслідки матимуть ці комунальні вибори на долю центро-лівого уряду Еміліо Кольомбо. Остаточних вислідів виборів ще нема.

Провідники комуністичних партій Східнього бльоку зібралися в Східньому Берліні

Берлін. — Провідники комуністичних партій країн так зв. „соціялістичної співдружності націй" зібралися у Східньому Берліні й беруть участь у 8-му з черги з'їзді Партії Соціялістичної Єдности — так офіційно зветься східньо-німецька комуністична партія. З невідомих причин початок цього з'їзду було відкладено на один день. Говорять, що найважливішою причиною запізнення початку з'їзду була певна розбіжність між провідником комуністів Східньої Німеччини Еріхом Гонекером, який заступив 77-річного Ульбріхта, і генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Брежнєвим. Ця розбіжність у поглядах стосується перш за все питання, наскільки поступаться Заходові у вирішенні проблеми Берліну та як відноситись до інших проблем у самій Східній Німеччині. З Л. Брежнєвим цього разу прибула група незначних партійних працівників, між якими найбільш відомим є секретар комуністичної партії Білоруської ССР Пьотр Машеров, кандидат у члени Брежнєвського Політбюро. Совєтська делегація прилетіла на аеродром у Східньому Берліні великим модерним совєтським літаком, і деякі провідники комуністичних партій, між ними й Гонекер, спеціяльно їздили ще раз на аеродром, щоб оглянути й похвалити „ТУ-144". У вістках східньо-німецької преси помітна деяка стриманість в повідомленнях про приїзд провідників комуністичних делегатів країн-сателітів. Це ж помітне і в повідомленні про приїзд Л. Брежнєва, який, однак, почуває себе у Східньому Берліні тепер значно певніше, ніж чотири роки тому, на 7-му з'їзді комуністів Східньої Німеччини.

79 СВЯЩЕННИКІВ УКЦ ЗАКЛИКАЮТЬ СВОЇХ ВЛАДИК ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПОМІСНОСТИ

З ініціятиви священичого Т-ва св. Андрея 79 українських католицьких священиків в Америці підписали окреме звернення до своїх владик, закликаючи їх до здійснення помісности та патріяршого устрою Української Католицької Церкви, згідно з декретом Ватиканського Собору Другого та рішенням Архиєпископського Синоду УКЦеркви в жовтні 1968-го року. Звернення говорить само за себе і тому друкуємо його в цілості, без будь-яких стилістичних чи навіть правописних змін, разом з підписами священиків, на іншому місці в цьому числі. Редакція „Свободи" одержала цей документ для публікації із фотостатичною копією оригінальних підписів на ньому, із дописком кількох підписів.Усіх священиків у 3-х українських католицьких дієцезіях у ЗСА є — згідно із поданим в календарі „Світло" на 1971-ий рік списком — 343, включно з монашими чинами.

В Гарварді встановлено катедру польської мови й літератури

Кембридж. — Гарвардський Університет офіційно повідомив про встановлення катедри польської мови і літератури завдяки фундації Альфреда Южиковського з Ню Йорку. У повідомленні сказано, що лекції польської мови на передуніломному рівні існували в Гарварді вже від минулого сторіччя, а в університетській бібліотеці Гарварду є поза самою Польщею найбільша колекція польських книжок, але повну професуру польської мови і літератури встановлено щойно тепер завдяки згаданій фундації Южиковського. В повідомленні сказано, що Альфред Южиковський, з фундації якого з одного мільйона долярів встановлено тепер польську катедру в Гарварді та названо її його іменем, був підприємцем великої енергії та уяви. Народився він в Опаві на Шлеську та воював в рядах польської армії в першій і другій світових війнах. Опісля переселився до Бразилії та добився великого майна в бразилійській автомобільній індустрії. Помер у Бразилії, як громадянин тієї країни, в 1935-му році, залишивши своє майно на польські народні цілі. Фундація його імени була встановлена ще за його життя в 1960-му році і з неї призначуванo нагороди за найкращі досягнення науковців і письменників та діячів культури польського роду, без уваги на їх громадянство, як також і нагороди для чужинців за їх вклад у розвиток польської культури. Можна здогадуватися, що доброю золотою для встановлення катедри польської мови і літератури в Гарвардському університеті послужило встановлення української студій в тому університеті.

Проф. Іван Телюк наименований до Міської Плянувальної Агенції

Ню Гейвен, Конн. — Посадник Ню Гейвену Б. Гійд наименував професора-асистента з Нюгейвенського Університету Івана Телюка членом Міської Плянувальної Агенції. Місцева газета „Ню Гейвен Реджістер" з 9-го червня помістила його фотознімку й повідомила, що проф. І. Телюк займе в тій Агенції місце відомого економіста з Єйльського Університету Джеймса Тобіна, який не бажає ще одного призначення. Проф. Іван Телюк, сказано в газеті, є заступником головного предсідника УНСоюзу, головою Українського Демократичного Клюбу і членом Українського Конгресу в Новій Англії. Закінчив, як економіст, Мюнхенський і Нюгейвенський університет, тепер працює над докторатом. Одружений з Іреною Сорокою. Подружжя Телюків має троє дітей.

Проф. Іван Телюк

Командант залоги „Союзу-11" Добровольський — українець

Київ. — „Радянська Україна" з 8-го червня подала репортажі під наг. „Харків: так гартувалися крила", і „Одеса: колиска героя", в яких розповідається, що найновіший совєтський космонавт Георгій Тимофієвич Добровольський — родом українець, походить із старого передмістя Одеси Ближні Млини, його мати живе тепер у Одесі — її переселено півтора роки тому в кращий новий Південно-Західний масив. Керівник-інструктор Харківського вищого військового авіяційного училища полковник Л. Бобейко виховував майбутнього космонавта Добровольського, який був перед тим летуном-випробовувачем: „Дали йому винищувач „Лавочкін-9". Протягом короткого часу так опанував польотом, що навіть дехто з інструкторів здивувався". Полк. Бебейко розповів, що з Харківського училища, яке мало раніше назву Чугуївського, „на космічні траси вийшли льотчики-космонавти О. Леонов, А. Філіпченко. Олексій Леонов був першою людиною в світі, яка здійснила вихід у відкритий космос". Він же розповів, що третього космонавта, Г. Добровольського, „готували до польоту сотні і сотні людей". Г. Добровольський є керівником совєтського космічного корабля „Союз-11", який перебуває тепер у космосі.

КОРАБЕЛЬ „СИДОР КОВПАК"

У Херсоні із стапелів спущено на воду великий корабель-теплохід під назвою „Сидор Ковпак". Назва випливає на цілі суто російською чиновно — за неї воював С. Ковпак, керуючи великим большевицьким загоном партизанів під час другої світової війни. Корабель збудовано в Україні, під керівництвом 32-річного інженера, прізвище якого „Радянська Україна" з 9 червня не назвала.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Великий приклад

Створення Осередку Українських Студій у Гарварді, як бази для трьох українських катедр в тому престижевому університеті, викликало широкий відгомін не тільки серед української діяспори у вільному світі, зокрема в ЗСА і в Канаді, але також і серед інших етнічних суспільств країн. Цей факт був оцінений науковими і громадськими колами інших національностей, як видатне досягнення українців, як великий здобуток й успіх їхньої організовапости й жертвенности, і як приклад для такої ж активности іншомовних національних спільнот.

Назване українське досягнення вплинуло без сумніву також і на подібну ініціятиву в цьому напрямку, здійснену патріотичними польськими колами у ЗСА. Згідно з повідомленням пресової служби Гарвардського Університету, про що йде мова в окремому повідомленні в цьому ж числі „Свободи", керівництво цього Університету створило з підтримкою нюйоркської польської Фундації Альфреда Южиковського катедру польської мови і літератури при своєму Департаменті Слов'янських мов і літератур. Як відомо з інших джерел, підтримка цієї Фундації виявилася в асигнуванні одного мільйона долярів на ту ціль. Уся ця сума — це дотація із засобів однієї людини, бразилійського промисловця польського роду А. Южиковського, ветерана світової і польсько - совєтської війни, який доробившись на еміґрації великого майна, створив у 1960 році окрему фундацію для підтримки творчих досягнень польських науковців, письменників і мистців.

Створено нову катедру при Гарвардському Університеті засобами однієї людини. Можна і треба сподіватися, що великий цей приклад вплине з черги на посилення і збільшення не тільки колективної української жертвенности на завершення акції за створення трьох українських катедр при цьому ж університеті, але й причиниться до вияву відповідної жертвенности і з боку окремих українських громадян, здатних підтримати цю велику справу інколи вже й також десятками чи й сотками тисяч, а може й мільйоном долярів. З другого боку, цей новий приклад зацікавлення в катедрах слов'янських мов і літератур при американських університетах, утвердить ініціяторів і фундаторів Фонду Катедри Українознавства в тому, що започаткована ними справа велика й гідна якнайщедрішої підтримки усієї широкої української громади.

Трагедія ветеранів

Звернення президента Ніксона з минулої суботи в справі запевнення праці ветеранам В'єтнамської війни кинуло нову тінь на цю проблему. 370.000 колишніх вояків, учасників В'єтнамської війни, є безробітними, становлючи куди вищий відсоток молодих чоловіків у віці 20-29 років, ані ж відсоток безробітних їхніх одноліткїв, які не були у В'єтнамі. У своєму листі до секретаря праці Джеймса Годжсона Президент запропонував низку конкретних способів, як протидіяти тому жалюгідному явищу, що молоді люди, які далеко від рідної землі воювали за волю згідно з найкращими ідеалами Америки, вернувшись до дому, у поважній частині в стані каліцтва чи з надщербненим здоров'ям, тут опиняються на вулиці, без праці й засобів до життя.

Це, зрештою, трагедія воєнних ветеранів усіх воєн. У військовій уніформі у воєнному часі вони неначе в авреолі героїв. Живуть воядьким життям, відірвані від батьківщини не тільки географічною віддаллю, але й психічно, зайняті проблемами бойового фронту, серед яких ясними промінчиками є хіба тільки листи від своїх рідних з далекої батьківщини. Вони мріють, щоб закінчилось для них страхіття війни і щоб вони могли вернутися цілo й здорово додому й зажити знову нормальним життям. Коли ж здійснюється ця їх мрія, то після перших хвилин, годин, днів радісного привітання, повернувші з війни ветерани усвідомлюють, що ними мало хто цікавиться, що вони неначе „зайві люди", якими дуже трудно знайти працю. Очевидно, є для цього й об'єктивні причини: пішовши на війну замолоду, не закінчивши студій і не ставши фахівцями в ніякій іншій ділянці поза воядтвом, вони, як робітна сила, мають для працедавців меншу вартість за їх однолітків із студіями і фаховим досвідом.

Одним із головних способів, рекомендованих Президентом задля придбання праці для ветеранів, є власне їхній вишкіл і перевишкіл та запевнення прожитку на час, потрібний для вишколу й отримання тривкої праці. Поза тією „прозаїчною" сторінкою життя, є куди глибша проблема — вжитися знову в атмосферу й середовище рідного краю. Всі відповідальні кола державного апарату й суспільства повинні їм у цьому допомогти.

Панас Феденко

ЗАНЕДБАНА СПРАВА

Мюнхен. — Не знаю, як це переживають інші українці у вільному світі, прочитавши звідомлення про перепис людности в совєтській імперії з 1970 року: мене ці числа гноблять. Адже ж протягом 11 років (1959-1970) в Україну прибуло більше як 2 мільйони російської людности, і тепер росіяни на нашій землі творять майже п'яту частину населення „суверенної" України.

Маю в руках брошуру, видану р. 1877 в Ляйпціґу (Німеччина) — „Як наша земля стала не наша". Невідомий український патріот подає в цій книжці факти про роздачу української землі всяким зайдам з Московщини — царським вельможам, особливо в Степовій Україні після руїни Січі Запорізької.

Але й раніше грабування української землі для московських зайд провадив російський уряд: після перемоги під Полтавою 1709 р. цар Петро I щедро наділяв своїх вельмож землями українських старшин, що пішли з Мазепою на еміґрацію. Про це відомості знаходимо в виданні „Матеріалы для отечественной истории", що їх видав М. Судієнко в Києві 1853 року.

На Правобічній Україні кляса шляхти — землевласників була після руїни Української Козацької держави в кінці 17 віку спольщена („послідній козак" гетьман Дорошенко попав у московську неволю 1676 р.). Ця шляхта брала активну участь у повстаннях проти Росії в 1830-31 і 1863-64 роках. Після задушення цих повстань землі польських поміщиків - повстанців подаровано російським дворянам. Ця колонізація творила небезпеку для української народної маси, бо підсилювала помосковлення України.

Між землевласниками України тільки одиниці були „свідомими у к р аїнцями": Євген Чикаленко, Володимир Леонтович, Вавиль Симиренко, брати Шемети. Інші (деколи з українськими прізвищами, як Кочубеї, Родзянки, Терещенки) були в російському таборі і ставилися з погордою, вороже до „мужицької мови". Знаменний факт: Василь Шульгин (українського роду), поміщик з Волині, був редактором - видавцем російського монархістичного щоденника „Кієвлянин", що виходив аж до кінця 1917 р. в столиці України.

Українські патріоти бачили небезпеку для нашого народу в тому, що культурні й заможні верстви в Україні служили чужим інтересам: російським і польським. Перед першою світовою війною були спроби навернути зросійщених і спольщених мешканців України до українського н а ціонального відродження. Історик Вячеслав Липинський, разом з іншими українцями польської культури видавав у Києві журнал „Дзєннік Крайови", в якому ширено ідею повороту шляхти до українського народу. В. Липинський видав книжку — „Шляхта на Україне (1912), в якій показав, що ця шляхта приналежна до польської мови й культури, фізично й історично українська. Ці ідеї мали деякий вплив: я зустрічав в Армії Української Народної Республіки старшин і козаків „латинників", вихованих в польській культурі: вони вернулися до рідного народу.

Успіх мала теж українська акція, спрямована до зросійщеного елементу в суспільстві. В 1912 р. в Москві почав сходити під редакцією Симона Петлюри та Олексадра Саликовського місячник „У к р а и н ская Жизнь". Це був журнал, що інформував читачів про український рух взагалі. В ньому містили свої статті визначні діячі культури й політики українці і не-українці: Михайло Грушевський, Сергій Єфремов, Мих. Туган-Барановський, члени російської Академії Наук — А. Шахматов і Федор Корш і багато інших. Мих. Коцюбинський залучив до співробітників теж російського письменника Максима Горького.

В цьому журналі почав і я свою журналістичну кар'єру: „Украинская Жизнь" надрукувала мою статтю в листопаді 1915 року; в цій статті я критикував погляди російського шовініста академіка Алексея Соболевского, котрий вів у пресі пропаґанду за „обрусеніє" окупованої тоді російським військом Галичини й Буковини. Щоб не турбувати „начальства" (я був тоді студентом у Петербурзі), я підписав статтю прибраним - прізвищем — „П. Тернівський".

Високий культурний рівень місячника „Украинская Жизнь" знаходив читачів між зросійщеними елементами інтеліґенції, і чимало було таких, що із гонителів українства — „Савлів" ставали українськими патріотами — „Павлами". О с о б ливий вплив на читачів мала книжка, видана редакцією журналу „Украинская Жизнь" під заголовком — „Украинский Вопрос.

І тепер я собі думаю: перед другою світовою війною у Великобританії були поширені Англо - Індійські Товариства, що обстоювали ідею незалежности Індії і критикували колоніялізм в пресі і в різних публічних виступах. Вони зверталися до гуманних почувань і до реальних інтересів самих англійців, доказуючи, що колоніялізм шкодив Великобританії, та інформували суспільство Англії про положення в Індії.

Думаю, що п о в инність культурної частини нашої еміґрації є в тім, щоб інформувати наших сусідів в їхній мові про Україну. Редакція польського м і с я ч н ика „Культура" (Париж) видала книжку російською мовою для інформації російської еміґрації про Польщу. Ми — „пасемо задніх".

(Закінчення на стор. 3-ій)

Роман Рахманний

НА КАНАДІЙСЬКІ ТЕМИ: РЕАЛЬНА СИЛА

Поїздка прем'єр - міністра Канади П'єра Е. Трудо в Совєтський Союз у травні 1971 року розворушила уми багатьох канадійських громадян. Вступна угода з московським урядом щодо реґулярних взаємоконсультацій на спільні теми — як, наприклад, про охорону Арктики, обмін науковими й технічними даними і культурні зв'язки — викликала поряд з схвальними теж критичні коментарі преси і застереження в парляменті.

У цьому відношенні — це позитивна подія, бо вона спонукала багато канадійських громадян призадуматися серйозно над становищем Канади в сучасному світі.

Але хто встановляє дружні стосунки з Совєтським Союзом, той не може промовчати українського питання. Це стосується таких країв, як Канада, де українські нащадки становлять значну частину населення. А по другому боці барикади — чи т. зв. дипломатичної завіси — в Совєтському Союзі українці є другою найчисленнішою національністю.

Різні політики Заходу з різних мотивів нехтували цим фактом, якого не могла ніколи затаїти навіть сама Москва: українська проблема в СССР постійно жива, а українська нація не хоче розплинутися в російському асиміляційному океані.

Тому прикро, що прем'єр-міністер Канади під час своєї поїздки по Совєтському Союзі пішов по цій легкодушній лінії, що в дипломатичній мові називається „невмішування у внутрішні справи" іншої країни. Поскільки національне питання в СССР — а зокрема українське — нагадує подібні проблеми в різних країнах Заходу, а навіть в Канаді, прем'єр - міністер Трудо вважав недоцільним порушити перед московськими та київськими керівниками справу незаконно ув'язнених українців. А міг і повинен був це зробити просто з гуманних мотивів. Не зробивши того, прем'єр Трудо незручно виправдувався перед власним суспільством і допустився додаткової прикрої помилки. Він зробив ув'язненим українцям тяжче обвинувачення, ніж совєтська влада: він назвав їх націоналістами і порушниками совєтського державного закону, які, мовляв, підтримують ідею українського сепаратизму. Тим часом, як відомо усім, українські вільнодумці в СССР діяли і дискутували лише в рамках конституції своєї республіки та всього Совєтського Союзу.

На щастя, Канада є дійсно демократичною державою. Про це ми пересвідчилися ще раз у зв'язку з парляментськими дебатами в Оттаві та читаючи канадійські часописи — англомовні та франкомовні. В парляменті різні депутати суворо критикували прем'єр - міністра за його дипломатичну поступливість Москві, а особливо за його легкодушні твердження про у к р а їнських вільнодумців, що перебувають у концтаборах Мордовії.

Такі впливові часописи, як „Ґловб енд Мейл", „Китченер - Вотерлу Рекорд", „Вінніпеґ Фрі Пресс", „Торонто Дейлі Стар", „Монтреал Матен" й інші рішуче засудили в своїх редакційних статтях таке трактування українців — громадян Канади і їхніх братів і сестер в Україні. Поряд з цим, ті та інші часописи вмістили і вміщують листи до редакції, писані канадійськими українцями і іншомовними співгромадянами, які протестують проти нерівноправного трактування українців. Відрадним явищем є — з нашої точки зору — те, що багато листів вийшли з рук молодих людей.

В цілій справі можна добачувати корисний аспект такого порядку: нерозсудливі вислови лідера Канади на адресу української людини та українського питання збудили багато людей поміж нами, які вже дрімали сном ситих дрібноміщан. Вони пробудилися, бо несподівано зрозуміли, що такої рівноправности, про яку вони мріяли чи навіть твердили, нема. Поряд з цим ми всі зрозуміли по-новому, що за рівноправність треба постійно боротися і по-новому оформляти її.

Така сторожкість і реаґування на найменші зміни в балянсі рівноправности належать до самої суті демократії та належать до тих сил, які допомагають вирівнювати нерівності, створювані самим життям.

Борючися саме тепер з одною такою нерівністю, канадійські українці допомагають актуалізувати українське питання в світі, зміцнюють саму народовладну систему в Канаді, а зокрема зміцнюють морально самі себе, як гідні люди.

Очевидно, що не всі можуть і не всі повинні писати листи до часописних редакцій чи до прем'єр - міністра. Але кожен з нас, хто має право виборчого голосу, може і повинен звернутися листовно — а ще краще особисто! — до парляментарія в своїй виборчій окрузі. Ви його обираєте, то й ви домагайтеся від нього, щоб він гідно репрезентував вас в Оттаві: в парляменті та перед своїм власним урядом.

Тому, якщо запитуєте мене про успішні шляхи зареєстрування вашого протесту в справі теперішньої політики уряду Канади щодо українців, то я сказав би: ми всі, як активні громадяни цієї демократичної країни, маємо обов'язок довести до відома нашим парляментаріям наші думки про діяльність даного уряду. Думки позитивні і критичні, однаковою мірою.

Якщо ми покладалися б лише на протестний шум у часописах, радіо і телевізії, тоді ми будували б нашу справу на піску. Наш протест залишився б лише шумом на березі моря, якщо б ми не перетворили наших голосів у реальну силу демократичного тиску. А її не створимо протягом одного тижня чи місяця, ані заходами кількох одиниць. Потрібно робити це постійно і з участю всіх.

Леся Лисак

ЗВИЧАЙНА ЛЮДСЬКА УСМІШКА...

У великій крамниці при вулиці Мейн, де можна набути багато різних речей, знайдете її два ґатунки. Два роди усмішки. Однією всміхається новий „верховний" шеф. Другою — невеличка сивоволоса продавчиня Емілія.

Усмішку нового ш е ф а звуть „приклеєною". Вона схожа на модні тепер перуки: будьто є волосся на голові, та воно не справжнє. Штучне. Та наскільки перука приносить декому деяку користь — то приклеєна шефова усмішка — ніякої користи не дає. Тому, що в неї ніхто не вірить. Всі знають, що новий шеф, крім себе, нікого з людей не любить. Нікому не довіряє, до всіх і вся ставиться скептично. А всміхається тоді, коли пригадає собі, що цього вимагає „етикета" фірми, або при найближчій зустрічі з кимось, кому він перед тим дошкулив. Щоб затерти неприємне враження, і щоб виглядало що він „ґуд ґай". Ну, й очевидно, він завжди вітає тією приклеєною усмішкою свого зверхника.

Приклеєна усмішка ніякої вартости для „підвладних" не має. Цікаво, чи шеф знає про це?

Другою усмішкою всміхається продавчиня Емілія. Це зовсім інша усмішка. Справжня, щира. Нічим невимушена. Крамниця платить Емілії за те, щоб вона чемно обслуговувала. Але за усмішку їй не платять. А Емілія мимо того до всіх всміхається привітно. До людей, які заходять „тільки подивитися". До людей, які по довгих торгах врешті щось куплять. І навіть до тих, які віддають куплений пів року тому товар (хоч крамниця цього дуже не любить). Емілія всміхається і до тих, що працюють поруч неї, і до тих, що замітають крамницю. До знайомих і незнайомих. Філософія Емілії нескладна: і добре слово, і усмішка — нічого не коштують. Чому собі на них не дозволити?

Інколи дехто з тих, які не люблять усміхатися, роблять Емілії зауваження: — Та ж ти цієї людини зовсім не знаєш!

— Не шкодить — відповідає добряче Емілія. — Це людина, така сама як я. А я так люблю, коли хтось привітливо гляне на мене.

Чи Емілія має рацію? Тобто — чи тільки знайомі і приятелі мають привілей обмінюватися приязними усмішками?

Сивоволоса продавчиня Емілія дарує сердечну усмішку людям зовсім не тому, що її життя переливається радістю і всяким добром. Можна б сказати, що якраз навпаки. Турботи і прикрості в неї не переводяться: чоловік заглядає до чарки і з перепою хворіє. Синам не щастить ані в подружжі, ані в праці — один розводиться з жінкою, а другий знову безробітний. Розбили авто, затікає дах на хаті. І немає грошей на направу ні одного, ні другого. Заки Емілія видасть з кишені „дайма", вона дивиться на нього двічі... Бо грошей все обмаль.

А Емілія всміхається приязно до людей. Бо, власне, вона людей любить. І все ще в наших „модерних часах" — людям довіряє. Каже, що є ще багато добрих людей, або що в кожній людині є щось добре.

Прямолінійна філософія прямолінійної, звичайної людини. Добротливої людини, сердечної. Тому й така добра та її усмішка. Якби наперекір усій розтерзаності новочасної „загубленої" людини.

Пригадуєте собі, коли ви востаннє бачили привітливу усмішку на обличчі незнайомого? Вчора, тиждень тому, місяць — чи може не пригадуєте собі зовсім? Здається, тепер привітливі усмішки не в моді... А шкода. Бо все інше можете купити в крамницях, а от цієї дрібнички ніде не продають. Хочу сказати тієї справжньої сердечної усмішки.

Запаркувати авто у середмісті — немала штука. Бо авт тепер скрізь страшенно багато, а місця зовсім обмаль. Полагодження орудки потриває тільки кілька хвилин, та де тут залишити авто? Висуваю голову крізь вікно, розглядаюся. Враз підходить незнайомий. Із привітною усмішкою на обличчі. — Я зараз зроблю вам місце біля „паркометра", я якраз від'їжджаю.

Момент приємного здивування. Тепер небагато людей робить з усмішкою місце другим. Дякую. Висідаю, хочу кинути монету до паркувальної машини. Чоловік вдруге всміхається: — Не тратьте грошей! Із заплаченого мною часу ще залишилося пів години.

Заощадив мені десять центів. Матеріяльно менше ніж чашку кави. Приповідкова чашка кави — „кап оф кофі" — коштує двічі стільки. Але морально, подарував мені цілий радісний день. Власне, тією усмішкою. Я проїздила на ній до самого вечора.

Дають багато рад, як зробити модерне життя легшим, кращим, радіснішим. Чи знайдеться поміж усіми поновочасно в и о тудіюваних життьових філософіях місце на дрібничку, на яку софістикована людина не має часу: на старомодню, просту усмішку? Не цю приклеєну, для етикети, для годиться. Звичайну людську усмішку, яка є виявом доброти. Яка роз'яснює життя зовсім так само, як соняшний промінь. І яка, будучи так само, як соняшний промінь, безцінною, не продається у ніякій крамниці.

В. Чапленко

ВСЕНАРОДНІ ВИБОРИ

(МАЙЖЕ З НАТУРИ)

(3)

Нарешті професор сьорбнув носом (мав нежить), поправив на носі окуляри. Але, перш ніж устромити свого посинілого від холоду носа в тії папери, він скинув очима на освітлені (ніби підгнічені) обличчя своїх слухачок і побачив на них... найнуднішу нудьгу. Немов на тих обличчях було написано: „Невже він отсе все читатиме? Ми ж уже це знаємо!"

Професор-аґітатор, справді, у першому ж реченні сказав те, що вони вже чули та перечули — згадав слова великого проводиря, творця комуністичної партії й держави Володимира Ілльовича Леніна про те, що за радянської влади навіть куховарка керуватиме державою.

— Навіть куховарка! — підніс він за звичкою вказівного пальця вгору, як це він робив перед студентами, викладаючи теорії математика Ейлера. А потім уштнипився в свої папери і читав уголос те, що його слухачки чули на протязі всього їхнього дорослого віку, що насправді не давало їм спокійно жити, ба й з душі вернуло, однаково партійним і позапартійним. Вони вже це чули... чули... чули й знали! Вони вже до нудоти знали, що в СРСР не так, як у капіталістичних країнах, усі громадяни, від 18 років почавши, мали право голосування, усі, незалежно від національної, расової приналежности. Знали й про те, що голосувати треба за кандидатів єдиного бльоку комуністів з безпартійними... Інших кандидатів не могло бути. Тепер таким кандидатом був якийсь Венедиктов з Москви, що його вони ніколи не бачили й не чули.

І так довго-довго професор читав, читав одноманітним, як колись дячок у церкві, уже трохи захриплим (застудився!) голосом. Він читає, а жінки слухають, він читає, а ті слухають. А може й куняли. Тільки професор цього не бачив, бо не відривався від своїх паперів.

Це читання перебив прихід Маруськи, для якої треба було знайти місце. Чи вона побудила слухачок, годі сказати, бо її прихід був сподіваний, та й саму її знали, як облуплену. Більше шелесту наробив хлопачок, що влетів захеканий у хату, як вітер, і без усяких „передмов" гукнув до однієї з жінок.

— Мамо, ідіть додому: тато прийшли з роботи, кажуть, щоб вечеряти. Та жінка підвелася і мовчки вийшла разом із своїм сином. Але це вже було наприкінці читання. Закінчивши, професор підвів окуляри на своїх слухачок і запитав людським голосом:

— Чи є запитання?

Запитань не було. Не зацікавилися й кандидатом. Хіба неоднаково, за кого голосувати? Від того ж нічого не зміниться. Інакше сказати „куховарки" не цікавились тією державою, що нею могли, за словами В. І. Леніна, керувати. Та й „куховарки" з них були абиякі. Бо як можна було куховарити, як ні з чого було й нізчимного борщу зварити? Відомо бо, що й дурень каші наварить, як пшоно є, а вони й пшоно не завжди мали. Та ще й на тій потерті з вугілля, що її вони одержували.

А може й були не дуже політично свідомі. Не можна ж бути усім громадянам такими свідомими, як товариші Брежнєв, Косиґін та Підгорний!

Вибори з олівцем

Вибори відбувалися у великій актовій залі Педагогічного інституту. Щоб забезпечити право кожного виборця на таємну подачу голосу, в залі поставлено індивідуальні кабіни, обіпнуті непрозорою т к а н и н ою. Стояло також декілька столів, а біля них виборчі урни — дерев'яні скрині з прорізаними в них вузькими щілинами для вкидання виборчих бюлетенів. За столами сиділи члени виборчої комісії. До цих столів підходили виборці, вишикувані в черги, їх відзначали в списках, видавали їм виборчі бюлетені й показували, до яких кабін іти.

Отже, у залі був зразковий демократичний лад, без бійок, без поліції, як це звичайно буває на виборах у капіталістичних к р а ї нах. Навіть черги були спокійні, не такі бурхливі, як біля крамниць по хліб чи якісь інші речі першої життьової потреби (це вже в країні ще не зовсім побудованого комунізму).

Рідна партія і така ж рідна „радвлада", ця єдність у двох іпостасях, подбали про найбільші зручності для своїх громадян, щоб ті мали змогу найлегше здійснити своє невіднятне право вибирати не тільки місцеві ради робітників, селян і трудової інтеліґенції (інший порядок цих складників був „не до подумання", як казали на західніх українських землях), а й найвищий орган влади, що так і звався — Найвища Рада якоїсь республіки чи й усього „Радянського Союзу".

І трудящі плавом пливли на ці вибори.

У залі стояла майже урочиста тиша, як воно й годилося для такої важливої державної справи. Цю урочистість підкреслювали і ясний день та блакитне небо, видні у великі вікна. Навіть Машук не був нахмурений хмарою — сяяв проти сонця своєю лисиною, ніби теж радів усенародною радістю.

У чергах переважали жіночі хустки та спідниці, поєднані досить таки незграбними куфайками.

Тільки зрідка порушували цю хустково-спідничано- куфайчану одноманітність чоловічі постаті, та й то були люди старшого віку.

Молоді чоловіки, видима річ, теж мали право голосувати, але вони здійснювали це право в армії, фльоті та на новобудовах. Робили це вони між важливими ділами, що їх довірила їм партія та уряд. В армії вони охороняли священні кордони неосяжної батьківщини, тепер, після другої світової війни розляглої від „радянського" Закарпаття до „українського" Зеленого Клину та південної частини острова Сахаліна, ба й Курильських островів, набутих від Японії у висліді американської над нею перемоги за допомогою атомової бомби, — до тих островів, де тепер не бракувало й українців із Закарпаття, що чомусь уподобали ці острови більше, ніж свої зелені Карпати. Несправедливо було б не згадати також того, що ці молоді чоловіки охороняли й західні кордони братніх соціялістичних націй, які цю важливу роботу їм довірили, та ще й завжди, при всякій нагоді від щирого серця дякували їм за це.

У фльоті вони перевозили до В'єтнаму мирне фабричне устаткування, харчі та ліки, — гармат, танків та ракет не возили, бо те все падало з неба так, як колись гебреям небесна манна у пустелі. А по дорозі вони без війни відвойовували у знемощілої Англії моря, острови, континенти, ловили рибу біля берегів Північної Америки, проганяючи з тих міжнародних вод американських рибалок. Між цим ділом вони інколи ловили й американські радіорозмови та допомагали чорним хлопцям оборонятись від нападів ку-клус-кланів. Правда, в цій останній справі вони керувались трохи вже перестарілими уявленнями, що склалися були ще за часів рабства в Америці, і не помічали того, що тепер було вже навпаки: тепер білі ку-клус-клани тікали від чорних і немогли ніде від них сховатись. Було для радянських хлопців чимало роботи й у Південній Америці, а також в Африці, що її вони мусіли обпливати з огляду на те, що жиди закрили Суезький канал, а радянська допомога арабам була недостатня для його відкриття.

У БАВНД БРУКУ ПОСВЯЧЕНО ХРЕСТ-ПАМ'ЯТНИК ПОЛЯГЛИМ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

скроплену кров'ю поранених в бою на Маківці книгу, від ОбВУА — сотник д-р Іван Козак, від 3-ої Залізної Дивізії — пор. Микола Прасіцький, від Союзу бувших Українських Вояків Канади — майор Захарій Шкурупій, від Генеральної Управи Українського Вільного Козацтва — Богдан Дацківський, від Союзу Ветеранів Українського Резистансу — сотник Іларіон Поліщук, від Об'єднання колишніх вояків УПА ім. ген.-хор. Тараса Чупринки — голова Михайло Ковальчин, від Українських Американських Католицьких Ветеранів — Григорій Полчій, від Українських Американських Ветеранів — крайовий командант Михайло Венгрин, від ОДУМ — д-р Юрій Криволап, від Пласту — голова Крайової Пластової Старшини Павло Дорожинський, від СУМА — голова Головної Управи мгр Євген Гановський, від Української Православної Ліги — Володимир Сосонка, від СУСТА — Квітка Семанишин, від ТУСМ — Богдан Футала та від „Зарева" — Володимир Лиско.

Після покладення вінків та промов відбулася дефіляда, ген. Павло Шандрук висловив подяку Владикам, духовенству та представникам організацій і врочистість, в якій взяло участь яких вісім сотень осіб, закінчено співом українського національного гимну.

На Союзівці відбулась зустріч інженерів

Союзівка. — Понад 50 інженерів, з своїми родинами, взяли участь минулої суботи і неділі в товариській зустрічі, що її влаштовує кожного року на Союзівці нюйоркський відділ Товариства Українських Інженерів Америки при співучасті КЛК. Після спільної вечері відбулася розвагова програма, в якій взяли участь: популярний письменник - гуморист Іван Керницький (Ікер), жіночий квартет „Калина" з Нюарку і Теофіль Старух. Програмою проводив інж. Любомир Калинич, який рівнож відспівав кілька пісень. Після програми відбулася забава під звуки оркестри Союзівки під орудою Ірини Біскуп.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ у НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

2-ий РІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ

— відбудеться —

у п'ятницю, 18-го червня 1971 року

ТОЧНО о год. 7-ій вечора

у горішній залі Літературно-Мистецького Клюбу

149 — 2-га Евеню у Ню Йорку, Н. Й.

Український Золотий Хрест

повідомляє, що

ТАБОРИ МОЛОДІ

для дівчат і хлопців у віці від 6 до 14 років будуть відкриті від 4-го липня ц. р.

на Оселі ім. Олега Ольжича

в ЛІГАЙТОНІ, Па.

- Здорова кухня!
- Досвідчені виховники!
- Богослужби кожної неділі!
- Новий модерний будинок для дівчат!
- Ремонтовані приміщення для хлопців!

Зголошення листовно чи телефонічно на адресу:
Ukrainian Homestead, Rt. 2, Lehighton, Pa.
Tel.: (215) 377-4621
або у Філядельфії: PO 3-9471, у Ню Йорку: YE 2-6252

Відділи Українського Золотого Хреста Сходу ЗСА влаштовують ЮВІЛЕЙ СТОЛІТТЯ народження Великої Поетеси ЛЕСІ УКРАЇНКИ на 4-го ЛИПНЯ.

Запрошуємо Громадянство до участи!

НАУКОВО-ДОСЛІДЧЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ
RESEARCH SOCIETY OF UKRAINIAN TERMINOLOGY
Управа „НАУКОВО-ДОСЛІДЧОГО ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ" запрошує Українське Громадянство і Організації на

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗБОРИ

що відбудуться

в суботу, 19-го червня 1971 року

о год. 6-ій по пол.

в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
2 Схід 79-та вул., Ню Йорк, Н. Й.

з такою програмою нарад:

1. Відкриття і провадження зборів — мґр. екон. В. Шостак. 2. Мова і термінологія — проф. д-р П. Ковалів. 3. Світла і тіні складання українських термінологічних словників на еміграції й діяльність Науково-Дослідчого Товариства Української Термінології (НДТУТ) — інж. К. Церкевич. 4. Звіт з діяльности НДТУТ — мґр. екон. М. Аврамчук. 5. Відчитання Статуту НДТУТ — мґр. права В. Савка. 6. Поточні справи, вільні внески і побажання.

Ласкаво просимо всіх, хто цікавиться мовно-термінологічними проблемами, прибути на ці збори.

Управа Науково-Дослідчого Товариства Української Термінології.

Акрон зложив в одному дні на цілі ФКУ майже 7000 долярів

Заходами відділу УНСоюзу ч. 255 в Акроні відбувся в неділю 23 травня 1971 р. в залі укр. кат. церкви бенкет в цілі допомоги місцевому комітетові ФКУ в збірковій акції на Український Науковий Центр при Гарвардському Університеті.

На цю імпрезу прибули з Окружної Ради ФКУ стейту Огайо Богдан Дейчаківський, інж. Василь Лагошняк і мгр Орися Лагошняк. На превеликий жаль всіх присутніх, не прибув на цей бенкет голова місцевого комітету ФКУ Микола Іваницький, який в наслідок нещасливого автового випадку перебуває в лічниці. Його дружина, пані Іваницька, яка від початку віддана справі ФКУ, привітала в його імені представників Окружної Ради ФКУ і всіх гостей, та поінформувала присутніх про дотеперішню збіркову акцію ФКУ в Акроні.

Панове з Окружної Ради, п. В. Дейчаківський і інж. В. Лагошняк, поінформували своїми докладами зібраних численних гостей про ціль і завдання Українського Наукового Центру при Гарвардськім Університеті та його велике значення для цілого українського народу в його обороні перед русифікацією, а також для вирощування нових кадрів українських науковців з ділянок українознавства. Про це все англійською мовою переповіла панна мґр Лагошняк, наголошуючи великі успіхи першої катедри, яка вже існує два і пів року.

По доповідях представників Окружної Ради ФКУ присутні ставили ряд питань — про збіркову акцію, про заінтересування українських студентів цим науковим центром, про відношення гарвардських властей до українських студій, і т. д. На всі ці питання вичерпні відповіді давав голова Окружної Ради, п. Богдан Дейчаківський.

Присутній на бенкеті о. Дурбак, парох місцевої української католицької церкви, звернувся до присутніх з гарним коротким словом, підкреслюючи велике історичне значення Українського Наукового Центру при Гарвардськім Університеті та заохочуючи всіх своїх парохіян до максимальної жертвенности.

Присутні з великою увагою і заінтересуванням прослухали всі доповіді, і коли голова місцевого Відділу УНС п. М. Коваль, який провадив бенкетом, попросив зголошувати свої пожертви, присутні ідучи слідом свого пароха о. Дурбака, за пів години зложили майже 7000 долярів.

Довго ще по закінченні бенкету в товариській формі акронці говорили з представниками Окружної Ради про українські студії в Гарварді, виявляючи подив для ініціяторів того діла і радість з успіхів першої катедри.

Цей день лишився пам'ятним днем в сторії української громади в Акроні, яка виявила не тільки високе зрозуміння для справи Українського НауковогоЦентру в Гарварді, але засвідчила це щирою жертвенністю.

Перший жертводавець започаткував чеком в сумі 1000.00 дол. д-р Шкільник, а слідуючі особи пішли за його прикладом по своїй спроможности:

М. Пішко — 1500 дол., д-р Є. Мартинюк — 1000 дол., п. М. Українець — 1000 дол., п. П. Єцечко — 200 дол; по 100 дол. пп.: О. Курило, В. Галамай, д-р В. Білецький, С. Берегуля, М. Малий, О. Микитин, М. Іванищук, М. Коваль, С. Мотрович, М. Дросик, Н. Українець, І. Голубка, М. Іваницький, С. Журовський, І. Куцик, Л. Олійник, С. Москалюк, Й. Шабат, П. Пацура, адв. С. Іванчук; по 50 дол. — о. Т. Дурбак, Д. Козак, М. Совіцький, Г. Фенканин; М. Цюпак — 30 дол.; Й. Вичковяк — 25 дол.; п. Кінней, власник газ. стації — 20 дол.

Признання за успіх цього свята належиться в першій мірі управі УНС — панам: Коваль, Курило, Галамай, Мотрович, Шабльовський і у великій мірі причинилися до цього пп. Микола Дросик і Петро Єцечко, що з панями зі Союзу Українок приготовили та подали смачний обід.

Радимо всім Відділам нашої великої родини УНС уряджувати такі імпрези. Цим не тільки допоможемо важливій справі, але також скріпимо і побільшимо ряди УНС.

На закінчення голова УНС 295-го Відділу п. Михайло Коваль, зложив щиру подяку о. Дурбакові за переведення молитви, д-рам за участь в нашому прийнятті, рівнож головним промовцям, кухарям за приготування обіду, нашим жінкам за поміч у кухні, і також усім, які причинились до праці у цьому прийнятті та всім гостям за масову участь в цім великім українськім ділі.

За Управу 295-го Відділу
секр. С. Мотрович

ЗАНЕДБАНА СПРАВА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Хочу звернути особливу увагу на етнічний склад т. зв. російської еміграції: дуже велика частина цієї еміграції українського роду, або родом з України. І настав найвищий час заговорити до них їм зрозумілою, російською мовою.Є між ними багато людей на високому культурному рівні і наша аргументація може знайти прихильний відгук. Навіть і найбільше засимільований „малоросіянин" не буде радіти, коли почує, що українську людність теперішній режим висилає в Середню Азію та Сибір і заселює Україну „старшим братом" з півночі. У таких „малоросів" мусить пробудитися місцевий патріотизм. „Чим ми гірші від „великоросів", що маємо давати місце зайшлому елементові"?

Що місцевий патріотизм має свою вагу, свідчить такий приклад: 1912 року я вчився в гімназії в місті Олександрія (Херсонщина) в 8 клясі. Був вересень. В місті ходили чутки, котрі справдилися і хвилювали людність міста й повіту: в новозаснованій коштом повітового земства (виборної установи, де перевагу мали великі землевласники) був учитель релігії священик Преображенський ,запеклий московський шовініст. Він рішив закликати кандидатів в семінарію — 17 хлопців з Московщини, як стипендіятів.Вони мали б по закінченні навчання ширити в Україні „обрусеніє".

В повітовому земстві були проти цього протести місцевих поміщиків: мовляв, податки платить місцева людність, то чому нашим коштом мають учитися в семінарії зайди? Ці протести, мабуть, не мали впливу, бо священик - обруситель спирався на загальну директиву, що йшла з Петербурга.

В цих обставинах двоє молодих людей — Дмитро Чижевський (тепер славнозвісний учений полігістор, Гайдельберґ) і автор цієї статті рішилися перекреслити шовіністичний плян: пізньої ночі ми кинули каміння у вікно коридору в домі, де жив свящ. Преображенський. Камінці ми вгорнули в папір з написом друкованими буквами з типовими „московськими" помилками: „Штобь тибе чортъ побралъ сь твоей симинарией". Ми знали, що дехто з московських кандидатів не склав іспитів, і нам хотілося викликати гнів „батюшки" на його земляків взагалі.

Дійсно, священик Преображенскій, лютий на „невдячних" своїх земляків, усіх їх „зрізав" на іспиті з „Закону Божого". Вони мусіли вертатися на північ в рідні околиці.

Постає питання: Хто поб'є вікна тепер Брежнєву - Косиґінові, щоб зліквідувати їхню колоніяльну політику?

Збори 18-го Молодечого Відділу СУА в Пассейку, Н. Дж.

У вівторок 22 травня ц. р. відбулись перевибори 18-го Молодечого Відділу СУА в Пассейку, Н. Дж.

По висловах подяки й врученні пам'яткового подарунку Камілі Смородській, почались перевибори старої Управи, під головуванням Одарки Лозової — референтки Молодечих Відділів СУА при Окружній Раді, Н.Дж.

По голосуванні, до нової Управи вибрано: голова — Ґеня Цікало, заступниця голови — Оля Ставнича, секретарка — Марта Клюфас, скарбничка — Оксана Бук, культурно-освітня референтка — Уляна Кобзар, мистецька референтка — Богдана Чума, організаційна референтка — Марта Фарміґа, імпрезова — Люба Остаряк, зв'язкові — Дарка Лужняк і Оксана Лужняк, пресова референтка — Каміля Смородська.

Історія 18-го Відділу.

18-ий Відділ під час своєї дворічної каденції працював, щоб посеред американців спопуляризувати українське ім'я. В цьому напрямі Відділ приготовляв статті і брав участь у виставках і програмах, про які писала американська преса. Також приготовляв статті про українські свята, звичаї, традиції і вони появлялися в газетах: „Геральд Нюз" і „Савт Берґжітте". Крім цього Відділ провадив Світличку під керівництвом Ґені Цікало і Богдани Чуми, яка відбувалась двічі в тиждень. Свої ширші сходини провадив на тему українського мистецтва, малювання кераміки, шиття киптарів і т. п. Одночасно Відділ брав участь в сходинах, святах і програмах СУА і в американських жіночих організаціях.

Відділ радо привітає зацікавлених молодих жінок і включить їх до свого членства. Сходини відбуваються першого вівтірка, кожного місяця о год 7.30 вечора в Українській Централі, 240 Гоуп евню у Пассейку, Н. Дж.

О. Н.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, ВО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Слава Ісусу Христу!
ЙОСИФ КАРДИНАЛ (Сліпий - Коберницький - Дичковський)
Верховний Архиєпископ Українців, Митрополит і пр.
Ватикан, дня 1 червня 1971
Всесвітліший і Високопреподобний Отець Візитатор, о. парох Николай ВОЯКОВСЬКИЙ!

Прохаю приняти сердечну подяку і передати її всім благородним Жертводавцям за збірку 65 дол., яку зложили, замість квітів на могилу бл. п. ДАРІЇ ПЕТРІНА: Пластова Корпорація „Молоде Життя" 25 дол., інж. Роман Рогожа 10 дол., Андронік Копистянський 10 дол., М. Андрейко 10 дол., Ольга Близнак 5 дол., Марія Щепарович 5 дол. Нехай Всевишній відплатить всім сторицею, а душу Покійної нехай прийме в „селеніє праведних".

З Архиерейським Благословенням
✝ ЙОСИФ, Верховний Архиєпископ

Повідомляємо Друзів і Приятелів Дорогого Покійного нашого ЧОЛОВІКА і БАТЬКА

бл. п. МИКОЛИ МУХИНА

МИСТЦЯ-СКУЛЬПТОРА

що в неділю, 20-го червня 1971 року

в год. 1-ій дня
на Українському Історичному Цвинтарі
у Бавнд Бруку, Н. Дж.
відбудеться

ПАНАХИДА І ПОСВЯЧЕННЯ НАГРОБНИКА НА МОГИЛІ ПОКІЙНОГО

Запрошуємо Друзів і Знайомих віддати пошану Покійному своєю участю у відправах.

Спеціяльно замовлений автобус від'їде з-перед Дому УСО „Тризуб" у Філядельфії в год. 10-ій ранку.

СОФІЯ — дружина
МАРІЯ з РІДНЕЮ — донька

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОГО ТОВАРИША

бл. п. АРТЕМІЯ КИРИЛЮКА

МИСТЦЯ-МАЛЯРА

у неділю, 20-го червня 1971 року

в год. 1-ій по пол.
на Українському Історичному Цвинтарі
у Бавнд Бруку, Н. Дж.
відбудеться

ПАНАХИДА І ПОСВЯЧЕННЯ НАГРОБНИКА НА МОГИЛІ ПОКІЙНОГО

Запрошується Друзів і Знайомих віддати пошану Покійному своєю участю.

Спеціяльно зарезервований автобус від'їде з-перед Дому УСО „Тризуб" у Філядельфії в год. 10-ій ранку.

ДРУЗІ

„Факспрінт" інформує, куди йдуть студентки із Менор Джуніор Коледжу

Дженкінтавн, Па. — Інформаційний бюлетень Менор Джуніор Коледжу „Факспрінт" подав у найновішому випуску репортаж Барбари Ґрюнтер під наг. „Градуантки плянують", в якому наведено розмови з кількома десятками студенток - випускниць, що їх було цього року 67 осіб. Між опитуваними студентками, як вони бачуть своє майбутнє надалі, після закінчення дворічного Менор Коледжу, українка Тетяна Бабин з Венесуелі сказала, що вона буде викладати еспанську мову, Українка Андрея Хромічак з Філядельфії піде на працю адвокатської секретарки, якщо буде місце — при Департаменті Юстиції у Вашингтоні, а вечорами бажає продовжувати студії з бизнесової адміністрації. Українка Марія Медуха, активний член Українського Клюбу Коледжу, з Філядельфії, сказала кореспондентці, що вона не піде на працю, а буде студіювати мови на вищому курсі університету. Українка Марія Романик підшукує працю адвокатської секретарки у Вашингтоні, Д. К. Чимало випускниць, маючи наречених, плянують вийти заміж, але при тому працювати секретарками при лікарях, адвокатах, великих фірмах, або в спеціялізованих лябораторіях. Між іншими опитуваними випускницями Менор Джуніор Коледжу чимало дівчат висловили бажання йти на працю фаховими секретарками, венесуельська дівчина Люрдез Родріґез піде на третій курс Венесуельського Університету в ділянці громадських зв'язків, Деніс Варголи з Коннектикету поїде до Південної Америки на один рік і потім повернеться до ЗСА, як перекладачка з еспанської мови.

Ділимося сумною вісткою, що дня 27-го травня 1971 року несподівано відійшов від нас у Вічність на 51-му році життя у Пармі, Огайо,
Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, СИН і ВУЙКО

бл. п. ВАСИЛЬ КЛІЩУК

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ були відслужені в суботу, 29 травня, о год. 4-ій та у неділю, 30-го травня, о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Головчака, при 5548 Стейт Рд., Парма, Огайо.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 31-го травня 1971 року о год. 8-ій рано з похоронного заведення до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар св. ап. Петра і Павла у Пармі, Огайо.

Горем прибиті:

дружина — ГАЛИНА з доньми: МАРУСЕЮ і НАТАЛЕЮ, ОКСАНОЮ ТРИЛЮК з чоловіком
сестра — МАРІЯ ДЖУМАН з ріднею
Мама, Сестра і Брат з родинами в Україні
Вся ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді і Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього

МУЖА і БАТЬКА

бл. п. інж. ВОЛОДИМИРА ШЕХОВИЧА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві СВ. ЮРІЯ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

в суботу, 19-го червня 1971 року

о год. 9-ій ранку

Про участь Приятелів, Друзів та Знайомих прохають:

дружина — НАДІЯ
дочка — ВІРА
Ближча і дальша Родина

Замість квітів на могилу
бл. п. інж. ОЛЕКСАНДРА КРИНИЦЬКОГО
на фонд „Церква в Потребі" зложили:

Д-р Е. Перейма	$10.00	Інж. Г. Кузьма	10.00
Інж. А. Лапичак	10.00	І. Я. Хамуляк	10.00
Інж. Р. Гасцький	10.00	Д-р М. Прокоп	10.00
Е. Стахів	10.00	Інж. Б. Чайківський	10.00
Інж. Ю. Охримович	10.00	І. Ориняк	10.00
		Б. Хамуляк	10.00

Разом $110.00

Замість квітів на могилу
бл. п. проф. д-ра О. ПОГОРЕЦЬКОГО
зложили 10.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі"
Ю. і О. ОХРИМОВИЧІ

Разом $120.00

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. ЛІДІЇ ДОЦЕНКО
складають 30.00 долярів
на „Фонд Мати і Дитина"
Ольга ДЯДИНЮК
Стефанія КАРАПІНКА
Евгенія ПЛЕСКАЧЕВСЬКА

Замість квітів на свіжу могилу мого БРАТА
бл. п. інж. МИХАЙЛА ПАВЛИКА
який відійшов у Вічність
20-го травня 1971 р. у Львові,
складає на Фонд „Церква в Потребі"

сестра МИРОСЛАВА САВЧАК з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ $25.00
сестріниця МАРТА САВЧУК з Родиною 15.00

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

УРОЧИСТА КОНФЕРЕНЦІЯ (продовження)

присвячена 20-річчю з дня смерти

ДМИТРА ІВАНОВИЧА ДОРОШЕНКА

першого Президента Української Вільної Академії Наук

ДОПОВІДЬ

ОЛЕКСАНДРА ОГЛОБЛИНА: „Головний науковий твір Дмитра Дорошенка та його доля".

Конференція відбудеться в НЕДІЛЮ, 20-го ЧЕРВНЯ 1971 року о 5-ій годині 30 хв. веч. в приміщенні Академії: 206 Вест 100 вул., Ню Йорк

Неділя, 20-го червня 1971 року в Українському Селі, Бавнд Брук, Н. Дж.

У ПРОГРАМІ: Танцювальний виступ, копаний м'яч, відбиванковий турнір Юнацтва Дружинників СУМА та інші розвагові несподіванки.

ОСЕРЕДОК СУМА ІМ. ГЕН.-ХОР. Т. ЧУПРИНКИ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й. — ВЛАШТОВУЄ —

СУМІВСЬКИЙ ФЕСТИН-ПІКНІК

ПО ПОЛУДНІ — ЗАБАВА при ЗВУКАХ ОРКЕСТРИ „ДНІПРО" О. СТРОЦЬКОГО

На автобуси прошу реєструватись в Домівці Осередку СУМА, 315 Схід 10-та вул., кожного вечора від години 7-ої до 10-ої.

До участи у Фестині-Пікніку запрошуємо все Громадянство м. Ню Йорку й околиць.

КОМІТЕТ

Доїзд з Ню Йорку автобусами: Домівка Осередку СУМА при 315 Схід 10-та вул., о год. 10-ій перед пол. — 2 автобуси; і від церкви св. Юра, о год. 12-ій дня — 1 автобус.

ЗВЕРНЕННЯ СВЯЩЕНИКІВ УКЦ ДО СВОЇХ ВЛАДИК

ДО УКРАЇНСЬКИХ КАТОЛИЦЬКИХ ВЛАДИК У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Преосвященні Владики!

Всемогучий Бог зглянувся на мучеництво, сльози і молитви Української Церкви та у незрозумілий для нас спосіб звільнив по 18-літнім ув'язненні Первоієрарха нашої Церкви із совєтського заслання. Цей видимий знак Божої опіки над нашою многострадальною Церквою не мало причинився до її відродження у вільному світі. Пастирські відвідини Первоієрарха-Ісповідника по всіх країнах поселення Українців у вільному світі ясно виявили прив'язання люду до Його особи і до нашої Церкви. А коли Верховний Архиєпископ, силою свойого уряду, започаткував так конечне упорядкування правного стану нашої Церкви, то воно увінчалося Архиєпископським Синодом 1969 року в Римі та записалося золотими буквами в історію нашої Церкви. Не диво, що римська Курія, уважаючи нас другорядними католиками, замість тішитися таким відродженням нашої Церкви, глядить на нього з недовірям і старається знайти щілину, щоби нас знову роздробити. Немає сумніву, що поступування деяких наших Владик до цього причинилося.

Ми були переконані, що Владики, по закінченні Архиєпископського Синоду, зараз переведуть у життя всі його рішення, та самі виберуть і висвятять нових Єпископів на упорожнені престоли замучених большевиками Владик, щоби вони були продовженням життя нашої Церкви у новітних катакомбах, як також і потрібне число Єпископів проводу епархій Української Помісної Церкви у вільному світі.

Тому, ми священики, уважаючи своїм святим обов'язком боронити права, єдність та основи буття нашої Помісної Церкви, не маючи нагоди особисто виявити свої спостереження, думки, журби та побажання конечні до успішної праці на Христовій ниві, оцим письмом звертаємось до своїх Владик.

Коли наша світська преса помістила текст письма Східної Конґреґації з підписом Кард. Фірстенберґа (в італійськім оригіналі та неточнім українським перекладі), подаючи в ньому „остаточне рішення Святішого Отця у справі ерекції Українського Католицького Київсько-Галицького Патріярхату", то нас дуже вразив факт, що наші Владики цього документу не опублікували сейчас, але тримали його в тайні до цього часу. Насувається питання: Чому? Та ж рішення Святішого Отця у цій справі заторкує не лише Єпископів Української Церкви на рідних землях і у вільному світі, але також кождого священика та члена Божого люду нашої Церкви. У цій справі становище кождого українського Єпископа повинно бути публично здекляроване чим скорше так як і становище нашого Верховного Архиєпископа було здекляроване в листі до Кард. Фірстенберґа дня 15-го грудня 1969 р.: „Для нас є законом постанови більше як 21 Єпископів. Ваша Еміненція може думати, як собі бажає. Ми вияснили положення нашої Церкви. В дійсності цим було усунено велику прірву між духівництвом та нашими вірними, цим наша Церква зміцнилася в обличчі загроз та небезпек з-середини та з-зовні ... Я приневолений заявити, що не ідеться тут про висування моєї скромної особи Архиєпископа-В'язня, але ідеться про оборону тисячлітніх прав Київсько-Галицької Митрополії". Мовчанку Єпископів у цій справі можна пояснити лише браком відваги постояти за права нашої Церкви та дальше виставляти її на руїницькі експерименти Східної Конґреґації.

Та коли ідеться про автора, зміст, рішення та значення цього письма ,то мусимо вже на початку зазначити, що для нас воно не є остаточною відповіддю Святішого Отця, а радше суб'єктивним коментарем та інтриґами Кард. Фірстемберґа. Ось і рації:

1. Ніде у згаданому документі нема наведено слів Святішого Отця, натомість Кард. Фірстенберґ бере на себе обов'язок відповісти нашому Верховному Архиєпископові, кажучи, що він „по уважнім роздумуванні над всіми оглядами цього складного питання, а спеціяльно мотивів канонічного порядку". У цих словах він виявляє не лишень незнання історії, правного стану та теперішного положення нашої Церкви, але й свою тенденційність, приписуючи нам спеціяльно якісь „мотиви канонічного порядку".

2. Кард. Фірстемберґ старається вмовити адресатам, що були „повторні та глибокі наради межи різними органами Римської Курії, що зацікавлені у цій проблемі", але якраз ми собі цього не бажаємо, щоби історичні права і доля нашої Церкви були предметом торгів та спекуляцій Римської Курії. Наша Церква вже багато мученичої крови проляла в наслідок подібних махінацій в минулому.

3. Дальше Кард. Фірстенберґ говорить, що аспірації на установлення Київсько-Галицького Патріярхату „не виглядають тепер можливі до здійснення і тому ця просьба не може бути принята". Отже не є вона ані неможлива ані відкинена. Не маючи поданих рацій, ми повинні домагатися канонічних причин чому під цю пору просьба Синоду Українських Владик не може бути принята. Чи ерекція Українського Київо-Галицького Патріярхату противиться Берестейській або Ужгородській Унії? Чи може противиться рішенням Другого Ватиканського Вселенського Собору?

4. В наведеному письмі робиться суґестію, ніби то в імени Святішого Отця, щоби „переорґанізувати Українську Єпископську Конференцію" котру мав би намір підпорядкувати Кардиналові Сліпому. Питаємо хто? Східна Конґреґація? Чи вона може роздавати то чого не посідає, або давати тому, хто має багато вищий уряд без їхньої ласки? Тут знову вилазить незнання або іґнорування нашого церковного права та спроба підпорядкувати нашу Церкву практикам законів західної Церкви. Латинники мали свої Єпископські Конференції і їх треба було переорґанізувати до вимог часу і обставин, вони вже із своєї установи не є законодавчі ,і ми до тих справ не вмішуємося. Коли ж ідеться о нашу Церкву, то коли всі Єпископи Української Помісної Церкви збираються, то вони становлять Синод Єпископів із законодавчою властю без якого будь позволення чи згоди патріярхів інших Церков чи обрядів.

5. Тяжко припускати промах етики з боку Апостольської Столиці, щоби на особисте передання документу рішень Українського Єпископського Синоду в особі Блаженнішого Верховного Архиєпископа і двох Єпископів, відповідь прийшла через підрядного урядника Курії листовно із заміткою кард. Фірстенберґа, що він особисто „потрудився" і пересилає копії згаданого письма кождому Українському Єпископові, чи може не тому, щоби вони знали кому мають завдячувати те рішення та напімнути їм його бажання, щоби Українські Владики підчинялися його Конґреґації.

6. На кінець треба вважати натяк на обовязок вірности до Святішого Отця особистою образою Верховного Архиєпископа-Ісповідника, говорити про якусь „улюблену Українську Церкву". Та ж мучеництво нашої Церкви, починаючи від 16-го століття було не за Христа а за сліпе довір'я в справедливість, опіку, добру волю Римського Престолу...

Тому ми повинні зробити слідуючі практичні заключення:

а) Помісности нашої Церкви ніхто нам не заперечує. Бракує однак нашим Єпископам самопевности, що вони мають власть і обов'язок управляти Українською Помісною Церквою, що вони зуміють добровільно приняти авторитет свойого Верховного Архиєпископа без опіки чужого авторитету. Дотеперішне поводження декотрих Владик, під цим оглядом, було жалюгідне та згіршуюче. Божий люд і священики чекають від своїх Владик гідного поводження.

б) Українські Католицькі Владики повинні якнайскоріше діяти, урядувати і рішати у всіх справах Української Помісної Церкви включно із іменованням нових Єпископів. Ми були переконані, що Владики, по закінченні Архиєпископського Синоду в Римі зараз почнуть переводити в життя всі постанови Синоду. А тимчасом по шістьох місяцях цілковитого застою Східна Конґреґація цілком зрозуміло заключила, що ми не є спосібні рядити своєю Церквою, та почала перебирати у свої руки заряд нашої Церкви так якби Синоду й не було, іґноруючи історичні права нашої Церкви та її Владик. (Іменовання двох нових єпископів поза плечима нашого Єпископату). Поминувши, що іменування нам Єпископів в минулому завжди було грубим порушенням прав нашої Церкви, Український Єпископат не може в майбутньому погоджуватися на щось подібного, а в разі знехтовання цього права, категорично відмовити свячення тим номінатам та не допустити їх до перебрання наших епархій. Божий люд і священство вже показали своє становище у цій справі.

г) Ерекція Київсько-Галицької Митрополії до гідности Патріярхату в першій мірі буде залежати від здібности Владик рядити Українською Помісною Церквою.

д) З огляду на те, що теперішні труднощі Української Католицької Церкви були спричинені у великій мірі браком комунікації між Єпископами, як також Єпископів із своїми священиками та вірними, звертаємося до наших Владик, щоби вони, зрозумівши своє відповідальне становище перед Богом, своєю Церквою та Українським Народом, не занедбували цього важного середника взаїмного порозуміння. Хай Їх діла, а не пусті слова та обіцянки засвідчать, що й Вони, в критичних хвилинах життя нашої Церкви ,стали в її обороні, так як і Їх славні попередники.

В пошані до Вашого Апостольського Уряду,
остаємо в Христі Ісусі,

Підписи священиків:

о. Володимир Андрушків
о. Богдан Смик
о. Евген Дихдала
о. Іван Пайкуш
о. Павло Теодорович
о. Лев Ліщинський
о. Василь Чужак
о. Евген Боднар
о. Зенон Павлович
о. Іван Червінський
о. Іван Прокопович
о. Роман Ганас
о. Іван Оришкевич
о. Василь Джиджора
о. Василь Танчак
о. Володимир Кармазин
о. Ісидор Сохоцький
о. д-р Ісидор Нагаєвський
о. Антін Кучма
о. Іван Кобат
о. Станіслав Дашо
о. Йосиф Чайковський
о. Стефан Чомко
о. д-р Дмитро Блажейовський
о. д-р Іван Біланич
о. Василь Яремак
о Любомир Мудрий
о. Андрій Назаревич
о. Іван Мак
о Богдан Їжак
о. Богдан Волошин
о Николай Вояковський
о. Омелян Наконечний
о. Онуфрій Волянський
о. Іван Лебедович
о. Мирослав Олешко
о. Ярослав Княгиницький
о. Павло Шуфлят
о. Андрій Хлистун
о. Микола Старух
о. Дмитро Федасюк
о. Михайло Пиріг
о Мирон Головінський
о. Йосиф Лукасевич
о. Степан Кіржецький
о. Макар Михайлів
о. прел. Климентій Прийма
о. Михайло Колтуцький
о. Роман Дикий
о. Маріян Бутринський
о. Володимир Тарнавський
о. Юліян Кочержук
о. Петро Огірко
о. Володимир Білинський
о. Ярослав Шуст
о. Степан Клепарчук
о. Михайло Курило
о. Ігор Пеленський
о. Стефан Городецький
о. Еміліян Шараневич
о. Мирослав Мищишин
о. Лев Дорош
о. Василь Стебельський
о. Юрій Гнатишак
о. Петро Чаве
о. Николай Ілевич
о. Богдан Левицький
о. Евстахій Веселовський
о. Евген Цегельський
о. Ярослав Захарієвич
о. Василь Головінський
о. Теодозій Атаманюк
о. Тома Бариляк
о. монс. Мирослав Харина
о. Любомир Гузар
о. Павло Джулинський
о. Михайло Кравчук
о. Евген Камінський
о. Петро Гардобала.

У Лондоні згорів готель, де перебували артисти Київської військової округи

Київ. — Московські „Ізвєстія" з 11-го червня передрукували з газети „Советская Украина" з 10-го червня ц. р. відкритого листа „Хто підпалив готель?", підписаного кількома керівниками „Ансамблю пісні і пляски УССР Київської військової округи" — керівником Ансамблю М. Нижником, мистецьким керівником В. Мизніковим, солістами Гельманом, Фельдманом, Абесіновим та ін. У листі сказано, що Ансамбль дав в Англії впродовж 2-х місяців 60 концертів, що їх всюди „радісно вітали", але групи „сіоністів" не давали їм спокою, бойкутували й закликали інших бойкотувати, „пікетували, намагалися зірвати нашу пресову конференцію, що відбувала в готелі „Ню Ленгем", погрожували нам фізичною розправою". Вночі з 10 на 11-те травня совєтські артисти виїхали з того готелю, а через кілька годин там спалахнула пожежа, в якій згинули 8 осіб. Ще 30 березня 1971 р., „під час нашого першого виступу, була зроблена спроба підпалу театру „Одеон", де виступав „краснознаменний Ансамбль УССР". У листі говориться, що лондонська поліція шукає спричинників підпалів між сіоністами, бо „наш колектив був об'єктом постійних нападків і провокацій збоку сіоністів".

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ КРИК, довголітня членка Сестр. Пресв. Богородиці, Відд. 36 в Рочестері, Н.Й., померла 21-го березня 1971 р. на 90-му році життя. Покійна народилася 25-го грудня 1881 р. в Західній Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1923 році. Залишила у смутку дочок Катерину, Руту, Анну і Марію, сина Йосипа, 12 внуків і 14 правнуків. Похорон відбувся 25 березня 1971 року на цвинтарі Голи Сепалкер в Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Ковальчук, секр.

ТЕКЛЯ ГОДЯК, довголітня членка Б-тва св. Івана, Відділ 96 в Питтсбурґу, Па., померла 10 квітня 1971 року на 85-ому році життя. Покійна вступила в члени УНСоюзу в березні 1929 року. Залишила у смутку дочок Марію, Анну й Ольгу, сина Йосипа, чотирьох внуків та трьох правнуків. Похорон відбувся 14 квітня 1971 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Питтсбурґу, Па, в дільниці Болдвин.

Вічна Їй Пам'ять!
Н. Драпала, секр.

СЕМЮЕЛ РУСТОН, член Т-ва „Січ", Відд. 63 у Форд Ситі, Па., помер 30 березня 1971 року на 62-му році життя. Покійний народився 21 серпня 1909 р. в Бекертон, Па., і став членом УНСоюзу в квітні 1962 року. Залишив у смутку дружину Берту Роз. Похорон відбувся 2 квітня 1971 на цвинтарі св. Франціска в Кадоґон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

ҐЕРТРУДА ІВАХІВ, з дому Столь, членка УНС Пластового Відділу ч. 450 в Ню Йорку, померла 17 квітня 1971 р. в Денвері. Покійна народилася в Мюнхені, Німеччина. До Америки приїхала 1959 року, й цього ж року одружилася з Іваном Іваховим. В 1963 р. прийшла на світ донечка Тетяна. Тяжка недуга через три роки положила кінець життю молодої мами-дружини. Похоронено її дня 20 квітня 1971 року в Денвері, Колорадо, на цвинтарі Гавард Меморіял Естейтс. Полишила у великому горю чоловіка Івана і малу донечку Тетяну і брата Рудольфа.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ДАНИЛО ЗВАРИЧ — член УНС Відд. 49 Б-ва св. Арх. Михаїла в Торонті, помер 10-го Березня 1971 р. на 72-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1959 році. Полишив у смутку дружину Анну та дочку Марію.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ТАРЗАН, Ч. 6574. У дорозі до країни тупів

На південь від заможної долини бонґів, гелікоптер поспішає в сторону країни тупів ,багатої на урожайні землі і випас худоби.

Знаю про плем'я тупів, сотнику Дикий Коте, але це будуть мої перші відвідини до них. Вони осягнули високий ступінь культури, як на африканців. Вони висилають багато синів і доньок за море до шкіл.

Але ж, Тарзане !Чи схоплення варунґами доньки вождя тупів таке важливе, щоб ти і я втручалися до міжплемінного кровопроливу?

Мені не подобається, що Абуззі говорить мені про варунґів. Вони зорганізували небезпечне тайне товариство... щоб вишколювати молодих африканців, щоб вони стали тайними аґентами диктаторської влади варунґів.